

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 752/2015-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 11. novembra 2015 v senáte zloženom z predsedu Sergeja Kohuta (sudca spravodajca) a zo sudcov Lajosa Mészárosa a Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], t. č. Ústav na výkon väzby a Ústav na výkon trestu odňatia slobody [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Jánom Januškom, Advokátska kancelária, Trhová 4, Trnava, vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) a ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 0 Tp 110/2015 z 31. marca 2015 a uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 1 Tpo 22/2015 z 8. apríla 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 7. mája 2015 prostredníctvom poštovej prepravy doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], t. č. Ústav na výkon väzby a Ústav na výkon trestu odňatia slobody [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“),

ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) a ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 0 Tp 110/2015 z 31. marca 2015 (ďalej len „uznesenie okresného súdu“) a uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 1 Tpo 22/2015 z 8. apríla 2015 (ďalej len „uznesenie krajského súdu“).

Z obsahu sťažnosti vyplýva:

„Naposledy sa rozhodovalo o dôvodoch trvania mojej väzby uznesením Okresného súdu Bratislava I, spisová značka 0Tp/110/2015, zo dňa 31.03.2015, ktorým sudca pre prípravné konanie podľa § 76 ods. 3 Trestného poriadku predĺžil trvanie väzby o 3 (tri) mesiace, do 19.07.2015, s tým že ma ponecháva vo väzbe z dôvodov § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, zároveň súd rozhodol, že sa moja väzba nenahrádza dohľadom probačného a mediačného úradníka, zároveň zamietol moju žiadosť o prepustenie z väzby a taktiež zamietol i moju žiadosť o nahradenie väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka. Krajský súd v Bratislave, uznesením spisová značka 1Tpo/22/2015, zo dňa 08.04.2015, moju sťažnosť proti tomuto rozhodnutiu zamietol.

Porušenie mojich vyššie uvedených práv odôvodňujem tým, že tak prvostupňový, ako aj druhostupňový súd sa v uvedených rozhodnutiach o dôvodnosti mojej väzby, dôsledne nezaoberali dôvodnosťou môjho obvinenia aj podľa kvalifikovanej skutkovej podstaty trestného činu podľa § 7 ods. 1 k § 219 ods. 1, ods. 2 písm. f) Trestného zákona, t. j. spáchania skutku v úmysle získať majetkový prospech alebo v úmysle zakryť alebo uľahčiť iný trestný čin alebo z inej obzvlášť zavrhnutiahodnej pohnútky. Bolo pritom povinnosťou oboch súdov dôsledne sa zaoberať otázkou vznesenia obvinenia a preskúmať, či vedeniu trestného stíhania nebránia zákonné prekážky.

Poukazujem na to, že skutok ktorý sa mi kladie za vinu sa mal stať dňa 29.07.1999. Obvinenie mi bolo vznesené dňa 17.02.2014, za trestný čin vraždy v štádiu prípravy podľa § 7 ods. 1 k § 219 ods. 1, ods. 2 písm. f) Trestného zákona č. 140/1961 Zb. v znení neskorších predpisov, účinnom v čase spáchania skutku, spáchaný formou spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2 Trestného zákona. Vzhľadom na vznesené obvinenie

z uvedeného trestného činu podľa kvalifikovanej skutkovej podstaty podľa § 219 ods. 2 písm. f) Trestného zákona, sa v zmysle § 67 ods. 1 písm. a) Trestného zákona na predmetné trestné konanie proti mojej osobe vzťahuje premlčacia doba dvadsať rokov. Na obvinenie z trestného činu podľa základnej skutkovej podstaty podľa § 219 ods. 1 Trestného zákona vzťahuje premlčacia doba desiatich rokov podľa § 67 ods. 1 písm. b) Trestného zákona. V zmysle § 67 ods. 3 Trestného zákona nebolo plynutie premlčacej doby prerušené.

... Posúdením možného premlčania trestného stíhania so zreteľom na skutočnosť, že od času spáchania skutku, pre ktorý sa v predmetnej veci vedie trestné stíhanie, po moment vydania uznesenia o vznesení obvinenia voči mojej osobe, uplynula doba viac ako 14 rokov, sa však krajský súd v namietanom uznesení, ani v spojení s uznesením okresného súdu, nijako nevysporiadal.“

Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„1. Základné práva [REDAKOVANÉ] podľa v čl. 17 ods. 1, 2 a ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) a ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Bratislava I, spisová značka 0Tp/110/2015, zo dňa 31.03.2015, v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave, spisová značka 1Tpo/22/2015, zo dňa 08.04.2015 porušené boli.

2. Uznesenie Krajského súdu v Bratislave, spisová značka 1Tpo/22/2015, zo dňa 08.04.2015 sa vo vzťahu k obvinenému [REDAKOVANÉ] zrušuje a Krajskému súdu v Bratislave sa prikazuje ihneď prepustiť [REDAKOVANÉ] z väzby na slobodu.

3. Krajský súd v Bratislave je povinný zaplatiť [REDAKOVANÉ] náhradu trov konania v sume 296,44 € na adresu jeho právneho zástupcu JUDr. Jána Janušku, advokáta so sídlom Trnava, Trhová 4, P.O.BOX 92, do 3 (troch) pracovných dní od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších prepisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/08, III. ÚS 198/07).

Ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľa a skúmal, či nie sú dané dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, ktoré bránia jej prijatiu na ďalšie konanie.

Z obsahu sťažnosti, ako aj navrhovaného petitu vyplýva, že sťažovateľ sa domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2 a ods. 5 ústavy a práv podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) a ods. 4 dohovoru uznesením okresného súdu a uznesením krajského súdu.

Podľa čl. 17 ods. 1 ústavy osobná sloboda sa zaručuje.

Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Nikoho nemožno pozbaviť slobody len pre neschopnosť dodržať zmluvný záväzok.

Podľa čl. 17 ods. 5 ústavy do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

Podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) dohovoru každý má právo na slobodu a osobnú bezpečnosť. Nikoho nemožno pozbaviť slobody okrem nasledujúcich prípadov, pokiaľ sa tak stane v súlade s konaním ustanoveným zákonom: zákonné zatknutie alebo iné pozbavenie slobody osoby za účelom predvedenia pred príslušný súdny orgán pre dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu, alebo ak sú oprávnené dôvody domnievať sa, že je potrebné zabrániť jej v spáchaní trestného činu alebo v úteku po jeho spáchaní.

Podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru každý, kto bol pozbavený slobody zatknutím alebo iným spôsobom, má právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd urýchlene rozhodol o zákonnosti jeho pozbavenia slobody a nariadil prepustenie, ak je pozbavenie slobody nezákonné.

Ústavný súd nie je súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov. Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav, a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu

všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmavať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/01, III. ÚS 268/05).

1. K namietanému porušeniu sťažovateľom označených článkov ústavy a dohovoru uznesením okresného súdu

Pokiaľ ide o namietané porušenie práv sťažovateľa uznesením okresného súdu, ústavný súd poukazuje na princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy, obsahom ktorého je pravidlo, že sťažovateľ má právo domáhať sa ochrany základného práva pred ústavným súdom iba v prípade, ak mu túto ochranu nemôže poskytnúť iný súd.

Zmyslom a účelom princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Všeobecné súdy sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie tých práv a základných slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým osobám zaručuje. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05).

Zásada subsidiarity reflektuje okrem iného aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04).

Ústavný súd v súlade s princípom subsidiarity svojej právomoci skúmal, či sú splnené podmienky konania pred ním o tej časti sťažnosti sťažovateľa, ktorá smerovala voči napadnutému uzneseniu okresného súdu, a dospel k záveru, že vzhľadom na princíp subsidiarity vyplývajúci z čl. 127 ústavy je vylúčená právomoc ústavného súdu meritórne konať a rozhodovať o sťažovateľom uplatnených námietkach porušenia jeho základných práv týmto rozhodnutím súdu, pretože preskúmavanie jeho postupu je zverené krajskému súdu ako odvolaciemu súdu. Krajský súd vo veci o podanej sťažnosti sťažovateľa rozhodol uznesením sp. zn. 1 Tpo 22/2015 z 8. apríla 2015.

Na základe uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že sťažovateľ mal v systéme všeobecného súdnictva právo podať proti uzneseniu okresného súdu účinný opravný prostriedok (sťažnosť) na dosiahnutie nápravy ním tvrdeného porušenia označených práv (čo aj využil), o ktorom bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť krajský súd. Využitie tejto zákonnej možnosti účinnej ochrany označených práv vylučuje prijatie sťažnosti ústavným súdom na ďalšie konanie, ktorý môže uplatniť svoju právomoc iba vtedy, ak sťažovateľ nemal inú ústavnú a zákonnú možnosť účinnej ochrany svojich práv.

Z tohto dôvodu musel ústavný súd odmietnuť tú časť sťažnosti sťažovateľa, ktorá smerovala proti uzneseniu okresného súdu, pre nedostatok právomoci.

2. K namietanému porušeniu označených článkov ústavy a dohovoru uznesením krajského súdu

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo

návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Z dokumentácie priloženej k sťažnosti vyplýva, že namietaným uznesením krajský súd ako odvolací súd zamietol sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu, ktorým bola sťažovateľovi predĺžená väzba o tri mesiace.

Ústavný súd sa pri predbežnom prerokovaní tejto časti sťažnosti sústredil na posúdenie otázky, či možno považovať uznesenie krajského súdu za ústavne udržateľné a akceptovateľné z hľadiska námietok, ktoré sťažovateľ proti nemu uplatnil. V tejto súvislosti ústavný súd považuje za potrebné poukázať na to, že v súlade so svojou konštantnou judikatúrou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Preto nie je zásadne oprávnený preskúmavať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci, ani preskúmavať, či v konaní pred všeobecným súdom bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, IV. ÚS 16/09).

V podanej sťažnosti sťažovateľ vytýka krajskému súdu nedostatočné zaoberanie sa dôvodnosťou väzby, ako aj tým, že sa nezaoberal posúdením prípadného premlčania trestného činu obsiahnutého v základnej skutkovej podstate.

V odôvodnení uznesenia krajský súd uviedol: „*Krajský súd v Bratislave zistil, že pri rozhodnutí o predĺžení väzby u všetkých štyroch obvinených boli dodržané všetky formálno-procesné podmienky. Rovnako aj z vecného hľadiska boli splnené všetky zákonné podmienky na predĺženie lehoty trvania väzby podľa § 76 ods. 2, ods. 3 Tr. por...*

Správne sudca pre prípravné konanie dospel k záveru, že návrh podaný prokurátorom je dôvodný, po primárnom zistení splnenia všetkých lehôt predpísaných Trestným poriadkom, ako aj doterajšiu zákonnosť a opodstatnenosť väzby s poukazom, že predĺžiť lehotu trvania väzby možno vtedy, ak nebolo možné pre obtiažnosť veci alebo z iných závažných dôvodov trestné stíhanie skončiť a prepustením obvineného na slobodu hrozí, že bude zmarené alebo podstatne sťažené dosiahnutie účelu trestného konania a že obtiažnosť veci pritom spočíva v zložitosti, komplikovanosti, a tým aj časovej náročnosti náležitého zistenia skutkového stavu, potrebného v zmysle § 2 ods. 10 Tr. por. na rozhodnutie...

... Je potrebné uviesť, že dokazovanie činnosti organizovanej skupiny, akú predpokladajú vznesené obvinenia, je vecne a časovo náročné. Navyše aj vec, ktorá by sa nejavila ako obtiažna z hľadiska jednotlivého skutku, môže byť obtiažna z hľadiska viacerých skutkov, ktoré sú prejednávané v jednom konaní, najmä ak ide o násilnú trestnú činnosť, ktorá mala byť spáchaná v rámci činnosti organizovanej skupiny (mnohovrstevnatosť veci). Tak, ako vyplýva z podrobne odôvodnených skutkov napadnutého uznesenia, ich odhaľovanie a zisťovanie páchatel'ov, počet obvinených a napokon aj doposiaľ vykonané dokazovanie vo veci, si naďalej vyžaduje omnoho väčšiu náročnosť na dokazovanie predmetnej násilnej trestnej činnosti. Cieľom spoločného konania pre dva skutky a viacej obvinených, ako vyplýva z vyššie uvedeného, je teda predovšetkým prejednať v jednom konaní všetky trestné činy toho istého obvineného, resp. trestné činy rozdielnych obvinených, ktoré spolu súvisia (ide najmä o prípady, ak sa na trestnej činnosti podieľajú rôznou formou trestnej činnosti - napr. spolupáchatel'stvo, účasť, nadväznosť trestnej činnosti iných osôb na trestnú činnosť hlavného páchatel'a pri niektorých formách trestnej súčinnosti).

Predĺženie lehoty väzby o ďalšie tri mesiace u všetkých štyroch obvinených nepresahuje najvyššiu možnú lehotu trvania väzby pre osoby obvinené z obzvlášť závažného zločinu v zmysle § 76 ods. 7 písm. c/ Trestného poriadku, t.j. 25 mesiacov a zodpovedá aj

reálnej potrebe ďalšieho vyšetrovania, ktoré je v záverečnej fáze. Odvolací súd sa preto stotožnil s dôvodnosťou potreby predĺženia lehoty trvania väzby, práve z dôvodu opodstatnenej potreby ukončenia vyšetrovania tak, ako na to poukázal sudca pre prípravné konanie v napadnutom uznesení a aj podľa odvolacieho súdu tento druh a charakter predmetnej stíhanej obzvlášť závažnej násilnej trestnej činnosti si vyžaduje takéto náročnejšie dokazovanie, ktoré je rozsiahle a obtiažne, pre ktoré doposiaľ prípravné konanie nemohlo byť skončené. Práve preto zákonodarca stanovil vyššie uvedené lehoty počas trvania väzby tak, ako sú vyššie špecifikované a uvedené. Napokon predmetný spis v súčasnom štádiu konania obsahuje 45 zväzkov o počte takmer 10 000 strán. Ako vyplýva z doterajšieho dokazovania vo veci a potreby vykonania ďalších úkonov, tieto si vyžadujú primeraný časový úsek, ktorý aj podľa názoru senátu krajského súdu je opodstatnene vymedzený predĺžením lehoty väzby do 19.07.2015.

Sudca pre prípravné konanie sa zákonným spôsobom vysporiadal v čom sú naďalej naplnené materiálne dôvody väzby u obvinených tak, ako to podrobne rozviedol v odôvodnení napadnutého uznesenia. S dôvodnosťou trestného stíhania ako základnou materiálnou podmienkou väzby sa preto sudca pre prípravné konanie v napadnutom rozhodnutí dostatočným a presvedčivým spôsobom vysporiadal a preto v podrobnostiach odkazuje odvolací súd na tam uvedené závery, bez potreby opakovania rovnakých skutkových okolností a právnych hodnotení. V podstate prevzal zhodne aj argumenty, pre ktoré rozhodol, že dôvody väzby u jednotlivých obvinených trvajú v nezmenenom rozsahu tak, ako bolo konštatované v podanom návrhu prokurátora...

Väzobné dôvody obvinených [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sú naďalej dané tak, ako ich ustálil aj prvostupňový súd a dôvody jeho rozhodnutia, s ktorými sa stotožňuje aj senát sťažnostného súdu, pričom poukazuje v podrobnostiach aj na ostatné uznesenie Okresného súdu Bratislava I sp. z. 0Tp/ 403/2014 zo dňa 08.09.2014 v spojení s uznesením tunajšieho súdu z 18.09.2014, sp.zn. 2Tpo/71/2014, bez potreby opakovania rovnakých úvah a záverov.

Sťažnostný súd sa plne stotožňuje aj s dôvodmi, pre ktoré neprijal ponúknutú náhradu väzby u obv. [REDAKOVANÉ] dôveryhodnou osobou, ktoré si osvojuje bez potreby opakovania rovnakých právnych záverov a úvah a prečo zamietol žiadosť tohto obvineného o prepustenie z väzby na slobodu.

Napokon ani jeden z vyššie uvedených všetkých sťažovateľov bližšie svoje sťažnosti ničím neodôvodnili...

Správne sa preto sudca pre prípravné konanie zaoberal možnosťou, či nemožno väzbu všetkých štyroch obvinených nahradiť dohľadom probačného a mediačného úradníka... V danom prípade takéto výnimočné okolnosti ani nadriadený súd nezistil, vzhľadom na osobu obvinených, ale aj s prihliadnutím na povahu prejednávaných prípadov, keď všetci štyria obvinení sú dôvodne podozriví z trestného činu vraždy v štádiu prípravy podľa § 7 ods. 1 k § 219 ods. 1, ods. 2 písm. f/ Tr. zák. spolupáchatelstvom podľa § 9 ods. 2 Tr. zák., účinného v čase spáchania skutku...“

Pre úplnosť poukazuje ústavný súd aj na návrhy a závery prokurátora, s ktorými sa krajský súd stotožnil a ktoré sú obsiahnuté v odôvodnení namietaného uznesenia: „Prokurátor 03. 03. 2015 podal návrh na predĺženie lehoty väzby u obvinených..., [REDAKČIA] a... o ďalšie 4 mesiace, t.j. do 19. 08. 2015 s odôvodnením, že materiálne dôvody väzby u všetkých obvinených trvajú aj naďalej, že nedošlo k žiadnym podstatným zmenám v prospech obvinených, ktoré by znamenali, že by dôvodnosť trestného stíhania proti nim bola úplne vyvrátená, alebo že by dôvody väzby obvinených sa buď zmenili, alebo pominuli. Pokiaľ ide o skutok v bode 1./ poukázal najmä na výpoveď spolupracujúcej osoby, svedka [REDAKČIA], ktorý vo svojej výpovedi označil páchatel'ov pripravovaného trestného činu vraždy poškodeného [REDAKČIA], popísal osoby, ktoré zosnovali, na plánovali a pripravili vraždu, zabezpečili zbrane, strelivo, motocykel, motorové vozidlá, nepriestrelnú vestu, parochne, mobilné telefóny so SIM kartami na dorozumievanie páchatel'ov pri skutku a iné prostriedky a nástroje na spáchanie skutku, označil ostatných páchatel'ov, ktorí mali priamo vykonať skutok a ktorí sa podieľali na spáchaní trestného činu vraždy v štádiu prípravy, podrobne popísal prípravu páchatel'ov na spáchanie skutku, ich vzájomnú koordinovanosť a del'bu úloh od samotného spolčenia páchatel'ov za účelom zavraždenia pošk..., pričom jeho výpoveď je v zhode s doposiaľ vykonanými a zabezpečenými dôkazmi nachádzajúcimi sa vo vyšetrovacom spise a bola overovaná aj operatívnymi previerkami. Výpoveď tohto svedka [REDAKČIA] je podľa prokurátora doplnená výpoveďou svedka [REDAKČIA], ktoré sú v logickej zhode so skutočnosťami uvádzanými svedkom [REDAKČIA] a sú potvrdené aj príslušným trestným spisom, nálezom zbraní,

parochní a nepriestrelných viest na mieste dopravnej nehody, teda v zhode s výpoveďami uvedených svedkov. Poukázal aj na výpoveď svedka [REDAKOVANÉ], ktorá dopĺňa výpovede uvedených svedkov k objednávateľom skutku, čo potvrdzujú aj svedkovia [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ].“

Ústavný súd pri hodnotení uznesenia krajského súdu vychádzal z ustáleného právneho názoru, podľa ktorého rozhodnutie súdu prvého a druhého stupňa nemožno posudzovať izolovane (m. m. II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 320/2012), pretože prvostupňové a druhostupňové konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok. Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku komplexného posudzovania rozhodnutí všeobecných súdov (prvostupňového aj druhostupňového), ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania (m. m. IV. ÚS 350/09).

Vzhľadom na obsahovú spojitosť uznesenia krajského súdu s uznesením okresného súdu a v nadväznosti na citovanú judikatúru považoval ústavný súd za potrebné v ďalšom poukázať aj na podstatnú časť odôvodnenia uznesenia okresného súdu. Okresný súd v označenom uznesení v časti relevantnej pre toto konanie najmä uviedol: „*K dôvodom väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku uviedol, že obvinený [REDAKOVANÉ] bol v minulosti stíhaný OR PZ Zvolen pod ČVS: OÚV-145/DT-1997 za násilný trestný čin podľa § 235 ods. 1, § 221 ods. 1 písm. a), § 238 ods. 1, ods. 3 Trestného zákona a pod ČVS: OÚV-315/10-ZV-2000 za násilný trestný čin podľa § 221 ods. 1, § 235 ods. 1, § 238 ods. 1 Trestného zákona, ktorých sa mal dopustiť rovnako so spoločníkom [REDAKOVANÉ]. Menovaný bol v súčasnosti stíhaný vyšetrovateľom Národnej kriminálnej agentúry Prezídia Policajného zboru, Národnej protizločineckej jednotky expozitúry Stred pod ČVS: PPZ-948/NKA-PZ-ST-2013 za násilný trestný čin lúpeže podľa § 234 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. b), písm. c) Trestného zákona č. 140/1961 Zb. v znení neskorších predpisov, účinného v čase spáchania skutku, ktorého sa mal dopustiť so spoločníkmi obv. [REDAKOVANÉ] a obv. [REDAKOVANÉ]. V uvedenej trestnej veci prokurátorka Generálnej prokuratúry SR, oddelenia dozoru v trestných veciach dňa 21.11.2014 pod sp. zn. XIV Gv 49/13/1000-41 podala obžalobu na obv. [REDAKOVANÉ] a spol. na Okresný súd Žilina.*

Obvinený [REDAKOVANÉ] vo svojej výpovedi pred vyšetrovateľom uviedol, že t.č. je nezamestnaný, jeho príjmom je len výsluhový dôchodok, pričom je druhý krát ženatý a má jednu dcéru, ktorá je zverená do jeho starostlivosti.

Vzhľadom na vyššie uvedené, je u obvineného [REDAKOVANÉ] dôvodná obava, že bude v prípade pobytu na slobode pokračovať v páchaní trestnej činnosti...

Sudca pre prípravné konanie na základe výsluchov obvinených a po oboznámení sa so spisovým materiálom dospel k jednoznačnému záveru, že väzba u obvinených trvá v nezmenenom rozsahu aj naďalej. Sudca sa stotožňuje s odôvodnením väzobných dôvodov u jednotlivých obvinených ktoré odôvodnil prokurátor. Taktiež z doposiaľ vykonaných dôkazov dospel sudca k záveru, že skutky pre ktoré sú obvinení stíhaní majú znaky trestného činu a je dôvodné podozrenie, že ich spáchali jednotliví obvinení, pričom poukazuje na návrh prokurátora kde jednotlivé dôkazy prokurátor odôvodnil. Súd v danom štádiu nerozhoduje o vine obvinených ale iba skúma či vykonané dôkazy skutočne obsahujú také závažné skutočnosti, ktoré dostatočným a hodnoverným spôsobom podporujú záver o dôvodnosti trestného stíhania alebo obsahujú skutočnosti, ktoré dôvodnosť trestného stíhania proti konkrétnej osobe nepotvrdzujú alebo priamo vylučujú.

Keďže ide o rozsiahlu právne náročnú trestnú vec a dôvody väzby u obvinených trvajú v nezmenenom rozsahu aj naďalej dospel sudca k záveru, že návrh prokurátora na predĺženie lehoty trvania väzby je čiastočne dôvodný. Lehotu 4 mesiace o ktorú prokurátor žiadal predĺžiť väzby považuje však za neprimerane dlhú a preto predĺžil väzbu iba o 3 mesiace, ktorú lehotu považuje za dostatočné na to, aby sa všetci obvinení s obhajcami oboznámili s vyšetrovacím spisom, vyšetrovateľ rozhodol o prípadných ďalších návrhoch na vykonanie dokazovania a prokurátor v zákonnej lehote podal obžalobu.“

Pri posudzovaní prípadných negatívnych ústavnoprávnych dôsledkov tak v danom prípade ide o posúdenie, či rozhodnutia všeobecných súdov nevykazujú známky svojvôle, o čom by bolo možné v zásade uvažovať v tom prípade, ak by rozhodnutia všeobecných súdov neobsahovali dostatok dôvodov na ich vydanie, resp. ak by sa všeobecné súdy dostatočne presvedčivým spôsobom nevysporiadali s relevantnou argumentáciou sťažovateľa.

Na tomto základe ústavný súd pri predbežnom prerokovaní dospel k záveru, že medzi napadnutým uznesením krajského súdu a obsahom sťažovateľom označených článkov ústavy a dohovoru neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí tejto časti sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení. Ústavný súd preto túto časť sťažnosti sťažovateľa odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

V nadväznosti na citované ústavný súd konštatuje, že napadnuté uznesenie krajského súdu nie je podľa názoru ústavného súdu prejavom interpretačnej alebo aplikačnej svojvôle, a úvahy krajského súdu sa preto z pohľadu ústavného súdu nejavia ako arbitrárne či zjavne neodôvodnené.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti bolo potrebné sťažnosť v tejto časti odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

V odôvodnení sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu z 2. apríla 2015 sťažovateľ namietal uplynutie premlčacej doby vo vzťahu k základnej skutkovej podstate trestného činu vraždy v štádiu prípravy podľa § 219 ods. 1 Trestného zákona účinného v čase spáchania skutku. Ústavný súd sa námietkami obsiahnutými v predmetnom odôvodnení sťažnosti nezaoberal vzhľadom na to, že sťažovateľ nepreukázal, že odôvodnenie sťažnosti okresnému súdu, resp. krajskému súdu doručil. Krajský súd v namietanom uznesení uviedol: „*Ku dňu rozhodovania sťažnostného súdu ani jeden zo sťažovateľov bližšie svoju sťažnosť už neodôvodnil.*“

Nad rámec uvedeného ústavný súd uvádza, že sťažovateľ túto námietku pred všeobecnými súdmi neuplatnil, iba pred ústavným súdom, čo nebolo možné zohľadniť. S ohľadom na § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde to zakladalo dôvod na odmietnutie sťažnosti (nesplnenie náležitostí predpísaných zákonom).

Ústavný súd už v rámci svojej rozhodovacej činnosti vyslovil, že je v záujme navrhovateľov, aby k podnetu priložili čo najviac im dostupných dôkazov, a tým ústavný

súd presvedčili, že prijatie ich podnetu na konanie vo veci samej má svoje opodstatnenie. Ústavný súd nie je substituentom navrhovateľov pri zabezpečovaní dôkazov ich tvrdení v podnete, ak si ich navrhovatelia môžu zabezpečiť sami (I. ÚS 35/99).

Ústavný súd z uvedeného dôvodu a so zreteľom na kvalifikované právne zastúpenie sťažovateľa konštatuje, že sťažnosť nie je v tejto časti objektívne spôsobilá vyvolať začatie konania, pretože nespĺňa náležitosti predpísané zákonom o ústavnom súde, a preto ju z uvedeného dôvodu mohol v tejto časti odmietnuť už pri jej predbežnom prerokovaní (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde) z dôvodu nesplnenia náležitostí predpísaných zákonom o ústavnom súde.

Nad rámec ústavný súd poukazuje, že trestné konanie je od jeho začiatku až po právoplatné skončenie procesom, v ktorom môžu orgány činné v trestnom konaní a takisto aj súd v rámci vykonávania jednotlivých úkonov a realizácie garancií ochrany základných práv a slobôd naprávať, resp. korigovať aj ich prípadné pochybenia.

V rámci predmetného trestného konania bude môcť byť posúdenie uplynutia premlčacej doby vo vzťahu k základnej skutkovej podstate trestného činu vraždy posúdené príslušnými orgánmi činnými v trestnom konaní, ako aj súdom.

Keďže ústavný súd sťažnosť odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľa v nej obsiahnutými.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. novembra 2015